

การพัฒนาเด็กปฐมวัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลลัพธ์จากการพัฒนาครู การโค้ชชิ่ง
และความร่วมมือของชุมชน

 ปรีชา สมสัสัย, ฐิตินันท์ อุดมสันต์,
ศักดิ์ศรี สืบสิงห์, สุกมล บุญพอก

การพัฒนาครู
เสริมศักยภาพด้วย
การโค้ชชิ่ง

ความร่วมมือ
มหาวิทยาลัย อปท.
มูลนิธิ และชุมชน

พัฒนาเด็กปฐมวัย
เติบโตอย่างมีคุณภาพ
พร้อมอนาคต

ร่วมสร้างโอกาสที่ดี
เพื่ออนาคตที่สดใสของเด็กไทย

ความเป็นมา

ทิศทางของสังคมโลกในปัจจุบันที่กำลังก้าวสู่ศตวรรษที่ 21 กอปรกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals: SDGs) และความร่วมมือด้านการศึกษาของประชาคมอาเซียน ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ไทยต้องจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561- 2580) และกำหนดเป้าหมายประเทศไทย 4.0 เพื่อวางแนวทางการพัฒนาประเทศให้สามารถรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นไปอย่างรวดเร็วได้ทันการณ์ โดยเฉพาะด้านยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาคนในเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์ ปฐมวัย วัยเด็ก วัยรุ่น จนถึงวัยผู้สูงอายุ เพื่อสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพ มีคุณธรรม และคุณภาพพร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21

การจะบรรลุเป้าหมายดังกล่าว จำเป็นต้องมีการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ในทุกระดับ ตั้งแต่ปฐมวัยเรื่อยไปตลอดทุกช่วงชีวิต โดยการเรียนรู้นั้นต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนา ผู้เรียนให้เกิดทักษะในการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องและเท่าทันโลกอนาคต

ในการจะพัฒนาศักยภาพคนอย่างยั่งยืน จำเป็นต้องวางรากฐานที่ดี กล่าวคือ “การเริ่มอย่างถูกต้องตั้งแต่เด็กเล็ก” (Put Children to the Right Start) การให้ความสำคัญตั้งแต่แรกเกิดจนเติบโตกลายเป็นผู้ใหญ่ที่เป็นกำลังสำคัญของชาตินั้น ถือว่าช่วงปฐมวัยเป็นรากฐานของการพัฒนาทุนมนุษย์ของทุกประเทศ เนื่องจากการพัฒนาในช่วงเด็กเล็กจะเป็นช่วงที่พัฒนาการทั้งทางด้านสมองและการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ สามารถดำเนินไปได้อย่างรวดเร็ว หากรัฐบาลลงทุนสร้างคนตั้งแต่ช่วงเวลาปฐมวัยดังกล่าวจะส่งผลตอบแทนที่คุ้มค่ามากที่สุด

การที่ท่าน **ปลัดปรีชา สมสีสัย** ย้ายมาจากจังหวัดสุรินทร์ นับเป็นคุณประโยชน์อย่างยิ่งต่อองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสง่า จังหวัดร้อยเอ็ด เนื่องจากท่านได้ตระหนักถึงความสำเร็จจากการพัฒนาเด็กปฐมวัยของมูลนิธิเด็กน้อยพัฒนาที่ได้พัฒนาครูและพัฒนาเด็กปฐมวัยที่จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งเกิดขึ้นจากการทำงานร่วมกันทุกหน่วยงาน จนส่งผลลัพธ์ที่ดีต่อองค์การบริหารส่วนตำบลต่าง ๆ ที่เข้าร่วมโครงการกับมูลนิธิเด็กน้อยพัฒนาโดยท่านปลัดฯ ได้หารือกับ **นายคมกริช พรวิเศษศิริกุล** นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสง่า, **นางกัลยารัตน์ เทียมตรี** ผู้อำนวยการกองการศึกษา และ **นางสาวรัชชียา เปะยัง** นักวิชาการทางการศึกษา เพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโนนสง่าและบ้านโนนจาน ร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นศูนย์ที่อยู่ภายใต้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนสง่า และเมื่อได้รับการตอบรับที่ดียิ่งจากทุกท่าน ท่านปลัดฯ จึงได้ประสานกับมูลนิธิเด็กน้อยพัฒนา เพื่อขยายผลการดำเนินงานที่จังหวัดร้อยเอ็ด

การสร้างความร่วมมือระหว่างภาคี

ในการนี้ มูลนิธิ และองค์การบริหารส่วนตำบลฯ จึงสานต่อโดยขอความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด โดยนายเอียน พอร์เตอร์ ประธานมูลนิธิและคณะกรรมการมูลนิธิ พร้อมด้วยที่ปรึกษามูลนิธิ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คณิง สายแก้ว และทีมงานวิชาการของมูลนิธิ ได้ประชุมหารือกับผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิต กำมันตะคุณ รักษาการอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ทีมบริหารมหาวิทยาลัย และอาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์บัณฑิต จวบบรรลุถึงความร่วมมือเบื้องต้น ต่อเนื่องด้วยการประชุมหารือเกี่ยวกับการร่วมงานระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด มูลนิธิเด็กน้อยพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลโนนสง่า และท้องถิ่นจังหวัดร้อยเอ็ด นอกจากนี้ยังได้มีการเสวนากับดร. นุชากร มาศมณฑล รองนายกเทศมนตรี เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ซึ่งเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดมีความยินดีที่จะสนับสนุนการขับเคลื่อนเพื่อยกระดับการจัดการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และจากความร่วมมือของทุกฝ่ายส่งผลให้เกิดการพัฒนาที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโนนสง่าและบ้านโนนจานขึ้น นับเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญ

การเตรียมความพร้อมให้แก่ครูและโค้ช

หลังจากทุกฝ่ายเห็นพ้องต้องกันที่จะร่วมกันพัฒนาเด็กปฐมวัย มูลนิธิเด็กน้อยพัฒนาได้จัดการอบรมครูของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งสองแห่ง มีครูเข้ารับการอบรมจำนวน 4 คน ร่วมกับครูและอาจารย์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดจำนวน 3 คน โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ได้อำนวยสถานที่ ทั้งนี้ เพื่อ การเริ่มต้นจากการสร้างความเข้าใจและเป้าหมายเดียวกัน และต่อมาผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณิง สายแก้ว ได้จัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบจังหวัดสุรินทร์อย่างยั่งยืน ระหว่างวันที่ 20-24 พฤศจิกายน 2566 และหลังจากการอบรมก็ได้เดินทางเข้าเยี่ยมชมโรงเรียนเพลินพัฒนา กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 6-7 ธันวาคม 2566 เพื่อศึกษาดูงานการจัดการเรียนการสอนระดับอนุบาล และฝึกอบรมการเรียนรู้หลักการโค้ชสำหรับผู้บริหาร ในโอกาสนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนสง่า คณะอาจารย์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ และคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ได้รับความรู้เกี่ยวกับการโค้ชจากครูหวาน (ธิดา พิทักษ์สินสุข) เพื่อนำมาต่อยอดในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสง่าต่อไป

หลังจากการเตรียมคนเพื่อพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแล้ว ทีมงานวิชาการของมูลนิธิเด็กน้อยพัฒนา ได้ทำการปรับภูมิทัศน์ทั้งภายในและภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้ง 2 ศูนย์ จนเกิดการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพที่สวยงามและส่งผลให้เกิดการพัฒนาครูและเด็กอย่างเห็นได้ชัด จากนั้น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณิง สายแก้ว ได้สาธิตการโค้ชครูให้แก่อาจารย์จากราชภัฏร้อยเอ็ดทั้งสามท่าน และได้มอบหมายให้อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดลงพื้นที่ปฏิบัติงานการโค้ช เดือนละ 2 ครั้ง ต่อ 1 ศูนย์ เพื่อพัฒนาครูและเด็กปฐมวัย โดยเริ่ม ตั้งแต่เดือนมกราคม 2567 จนถึง เดือนกันยายน 2568

จากประสบการณ์งานโค้ชเกือบ 2 ปี พบว่า การพัฒนาสมรรถนะของเด็กปฐมวัยดีขึ้นโดยลำดับ ครูปรับเปลี่ยนวิธีการสอนและวิธีการพูดเพื่อเสริมแรงให้กับเด็ก มีการตั้งคำถามเพื่อให้เด็ก ๆ สร้างความมั่นใจในตนเอง สามารถใช้ทักษะชีวิตดีขึ้น มีวินัย รู้จักการรอคอย การช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น นอกจากนี้ ยังมี การประชุมผู้ปกครองของเด็ก ๆ ที่เพิ่งเข้ามาเรียนใหม่ในเดือนพฤษภาคม 2567 เพื่อการปรับเปลี่ยนให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข เป็นที่ชื่นชมของบรรดาผู้ปกครอง

การทำงานของมูลนิธิเด็กน้อยพัฒนาด้วยเป้าหมายที่จะพัฒนาเด็กปฐมวัย มีกระบวนการทำงานและแนวทางปฏิบัติงาน เพื่อสร้างความเข้าใจกับทุกภาคส่วน เช่น องค์กรบริหารส่วนตำบลโนนสง่า มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ตามที่บรรยายมาข้างต้น นั้น สรุปได้ดังนี้

จากกระบวนการทำงานของมูลนิธิเด็กน้อยพัฒนาตามความที่สรุปความข้างต้น พบว่า มีการพัฒนาเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโนนจานและบ้านโนนสง่า โดยเห็นได้ชัดว่าจากการโค้ชทุกครั้งก็จะมีเปลี่ยนแปลงในเชิงบวก ทั้งนี้ เป็นผลจากความจริงใจและตั้งใจที่จะร่วมกันพัฒนาเด็กปฐมวัย ไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป็นพลังในการขับเคลื่อนด้วยตระหนักแล้วว่าเป็นโครงการที่ดีเยี่ยม มีประโยชน์ต่อเด็กและชุมชนอย่างยิ่งย่น

รูปแบบการโค้ชอย่างเป็นระบบ

หลังจากการดำเนินงานโค้ชเป็นเวลา 1 ปีการศึกษา ทีมคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดได้ร่วมกับครูผู้ดูแลเด็กเล็กบ้านโนนจานและบ้านโนนสง่าโดยใช้กระบวนการโค้ชแบบมีขั้นตอนที่ชัดเจน เพื่อพัฒนาสมรรถนะของเด็กปฐมวัย ดังนี้

ทีมคณาจารย์ได้ลงพื้นที่อย่างสม่ำเสมอเดือนละ 4 ครั้ง โดยแบ่งไปศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโนนจาน 2 วัน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโนนสง่า 2 วัน ขั้นตอนการโค้ชเริ่มตั้งแต่การสร้างความไว้วางใจ ความเป็นมิตร เป็นพื้นที่ปลอดภัยให้ครูทั้งสองศูนย์ฯ สามารถปรึกษาหารือได้ทุกเรื่อง ทุกกิจกรรม แลกเปลี่ยนการเรียนรู้และเชื่อมความรักความผูกพันและสร้างแรงบันดาลใจให้กับครูทั้งสองแห่ง เมื่อทุกคนเรียนรู้ เข้าใจ ไว้วางใจแล้ว จึงได้ทำความเข้าใจในการกำหนดการสอนตลอดปีการศึกษา แผนการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กจำนวน 52 หน่วย

และขั้นตอนการสอน เทคนิคการสอน พร้อมทั้งการส่งเสริมทักษะสมอง Executive Functions หรือ EF ซึ่งเป็นกระบวนการทำงานของสมองส่วนหน้าที่ช่วยให้เราสามารถควบคุม ความคิด อารมณ์ พฤติกรรม เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามต้องการนำไปสู่การประสบความสำเร็จในชีวิต ทั้งในด้านการเรียน การทำงาน เด็ก ๆ ได้รับการฝึกฝนและพัฒนาทักษะสมองให้เรียนรู้จากกิจกรรมตามแผน สร้างความท้าทาย และบางครั้งก็มีการสาธิตการสอนให้ แก่ครู มีการใช้เทคนิค การใช้สื่อชนิดต่าง ๆ เพื่อเพิ่มสมรรถนะการสอนของครู ส่งผลดีกับเด็กและสุขภาวะต่าง ๆ ในศูนย์ ฯ มุ่งพัฒนาเด็กตามสมรรถนะของแต่ละคน

โมเดลการโค้ชที่ปรับใช้ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่

1

การกำหนดเป้าหมาย (Goal)

การระบุเป้าหมายที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมสำหรับผู้รับการโค้ช เพื่อให้การโค้ชมีทิศทางที่ชัดเจน

2

การสำรวจสภาพจริง (Reality)

การตรวจสอบสถานการณ์ปัจจุบันของผู้รับการโค้ช เพื่อให้เห็น ภาพรวมของปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ

3

การกำหนดทางเลือก (Options)

การระดมความคิดและสำรวจทางเลือกต่าง ๆ ที่ผู้รับการโค้ช สามารถนำไปใช้เพื่อแก้ไขปัญหาหรือบรรลุเป้าหมาย

4

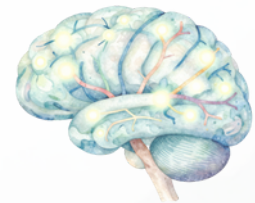
การตัดสินใจ (Way Forward)

การเลือกแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมและเป็นไปได้มากที่สุด จากทางเลือกต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้

5

การประเมินผล (Follow Up)

การติดตามผลลัพธ์ของการดำเนินการตามแผนที่วางไว้ เพื่อ ประเมินความก้าวหน้าและปรับปรุงแผนหากจำเป็น

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับครู:

- ครูได้รับ ขวัญและกำลังใจ ในการปฏิบัติงานและมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการพัฒนาเด็ก
- ครูเข้าใจและสามารถนำความรู้เรื่องทักษะสมอง EF ไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้
- ครูมีทักษะการสอนที่สูงขึ้น รวมถึงการใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย
- ครูสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้และทำงานร่วมกับทีมโค้ชได้อย่างไวใจ ทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ผลลัพธ์ที่มีต่อเด็ก

- สามารถปรับตัวในการเรียนรู้ได้เร็วขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา
- มีวินัยมากขึ้น
- ความสัมพันธ์กับคนรอบตัวดีขึ้นมาก
- มีทักษะในการสื่อสารดีขึ้น
- มีความสุข กล้าแสดงออกมากขึ้น
- ปรับพฤติกรรมเด็กที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวให้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันตามกฎกติกาของห้องเรียน/สังคม

ผลที่เกิดขึ้นกับผู้ปกครอง

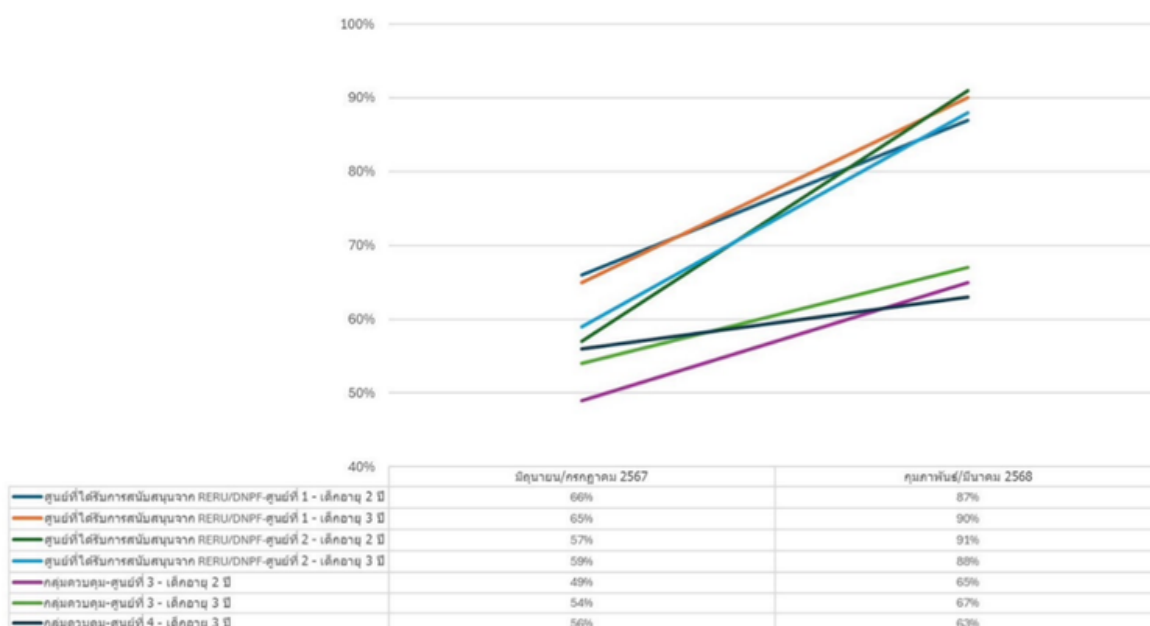
ผู้ปกครองยังให้การยอมรับและชื่นชมการพัฒนาในด้านทักษะชีวิตของเด็กๆ และมองว่าโครงการนี้เป็นประโยชน์ต่อทั้งเด็กและชุมชน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของการโค้ชที่ไม่ได้ส่งผลดีแค่กับเด็กและครูเท่านั้น แต่ยังสร้างการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกให้กับชุมชนโดยรวมด้วย

การติดตามพัฒนาการของเด็ก

ในขณะเดียวกัน พบว่าในแต่ละศูนย์ฯ มีเด็กบางคนที่ยังไม่ถึงเกณฑ์ได้ไปเรียนต่อระดับอนุบาล และมีเด็กบางคนอายุยังไม่ถึงเกณฑ์ที่เรียนอยู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และในช่วงกลางเดือนพฤษภาคม 2567 มีการรับนักเรียนใหม่เข้าสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งสอง โดยมีการปรับตัวกิจกรรมระหว่างนักเรียนใหม่และนักเรียนเก่าอย่างเป็นระบบ ทำให้เด็ก ๆ สามารถอยู่ร่วมกันและเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพภายในเดือนกรกฎาคม 2567 เด็ก ๆ ก็สามารถเรียนรู้ตามฐานต่าง ๆ ที่ทางมูลนิธิฯ วางแผนร่วมกับครู ตามแผนการจัดการเรียนรู้และใช้รูปแบบการส่งเสริมพัฒนาการ 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา และในขณะเดียวกันได้ทำการติดตามสมรรถนะเด็กปฐมวัยก่อนการพัฒนาระหว่างเดือนกรกฎาคม 2567 ถึงเดือน มีนาคม 2568 เพื่อประเมินผลหลังจากการจัดการเรียนสอน พบว่า ครูที่ได้รับการโค้ช ส่งผลต่อพัฒนาการของเด็ก ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 1

สรุปผลการติดตามสมรรถนะของเด็กวัย 2 และ 3 ปี ใน 4 ศูนย์ของจังหวัดร้อยเอ็ด
 มิถุนายน 2567 ถึง มีนาคม 2568
 (ร้อยละของเด็กที่สามารถแสดงทักษะได้ด้วยตนเอง)

จากข้อมูลการติดตามผลระหว่างเดือนมิถุนายน 2567 และ มีนาคม 2568 โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด พบความแตกต่างด้านการพัฒนาทักษะของเด็กปฐมวัยอย่างมีนัยสำคัญระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่ได้รับการสนับสนุนจากโครงการและศูนย์ควบคุม

ผลการติดตามทักษะเด็กปฐมวัย

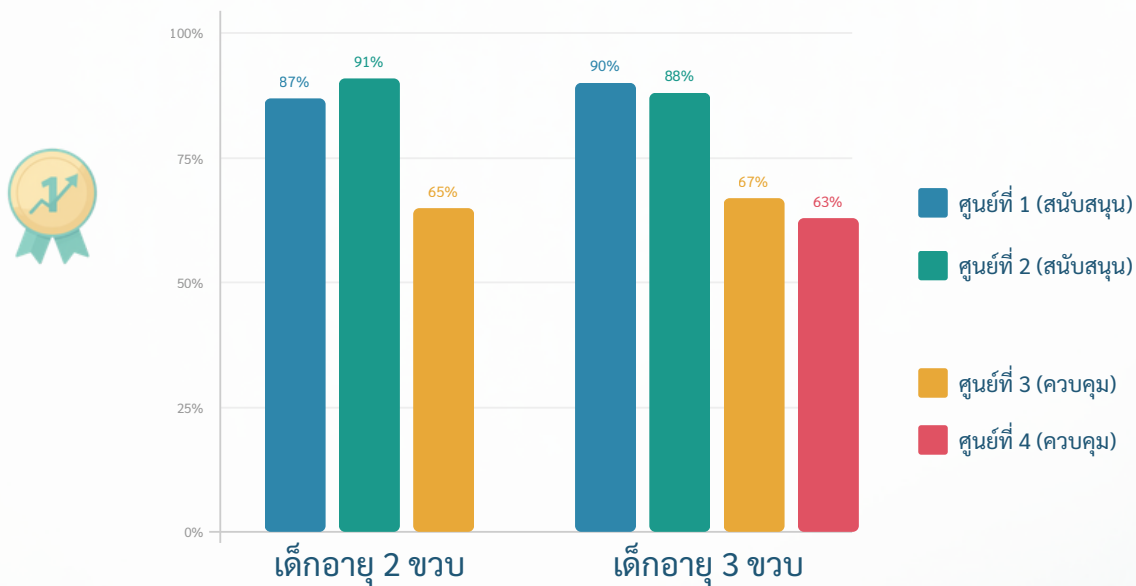
มิถุนายน 2567: ในช่วงเริ่มต้น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้รับการสนับสนุนจากโครงการมีระดับการพัฒนาทักษะของเด็กสูงกว่ากลุ่มควบคุมอยู่แล้วเล็กน้อย ซึ่งอาจเป็นผลมาจากกิจกรรมที่ได้ดำเนินการไปแล้วก่อนหน้านี้

ความก้าวหน้าหลังการดำเนินงาน

มิถุนายน 2567 - มีนาคม 2568: ระดับการพัฒนาทักษะของเด็กใน ศูนย์ที่ได้รับการสนับสนุน (ศูนย์ที่ 1 และ 2) มีการพัฒนาแบบก้าวกระโดด เมื่อเทียบกับศูนย์ควบคุม (ศูนย์ที่ 3 และ 4) ที่พัฒนาขึ้นแต่ในระดับที่ช้ากว่า

ผลลัพธ์สุดท้าย (มีนาคม 2568)

เมื่อสิ้นสุดการติดตามผล พบว่าเด็กในศูนย์ที่ได้รับการสนับสนุนสามารถปฏิบัติทักษะตามมาตรฐานของชาติได้ด้วยตนเองในสัดส่วนที่สูงกว่าอย่างชัดเจน:

- ศูนย์ที่ 1 (ได้รับการสนับสนุน): เด็กอายุ 2 ขวบ: 87% : เด็กอายุ 3 ขวบ: 90%
- ศูนย์ที่ 2 (ได้รับการสนับสนุน): เด็กอายุ 2 ขวบ: 91% : เด็กอายุ 3 ขวบ: 88%

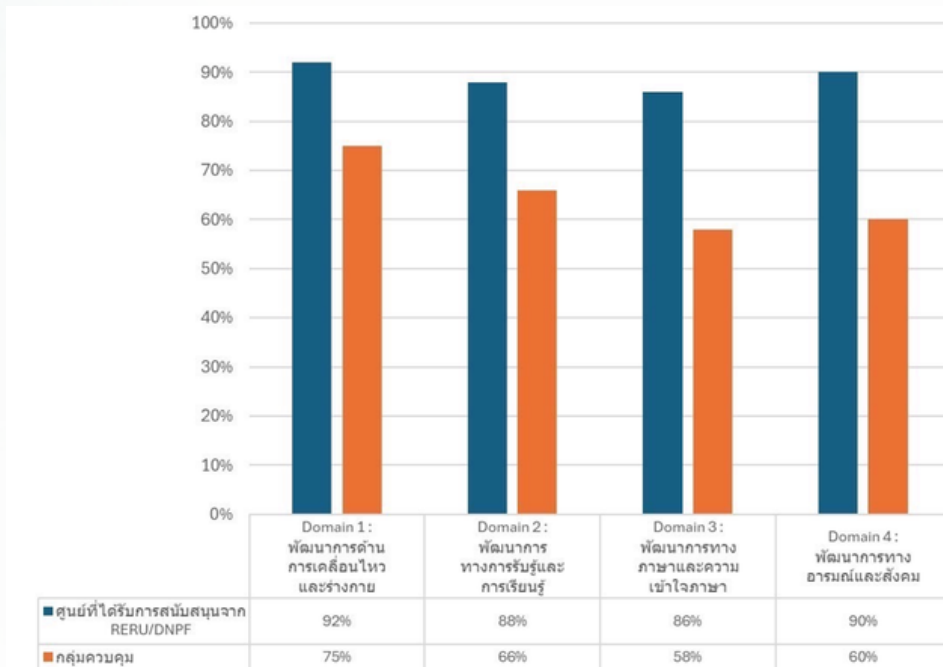
ในทางกลับกัน ศูนย์ที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการ (ศูนย์ควบคุม) มีสัดส่วนเด็กที่สามารถทำกิจกรรมได้ด้วยตนเองต่ำกว่ามาก:

- ศูนย์ที่ 3 (กลุ่มควบคุม): เด็กอายุ 2 ขวบ: 65% : เด็กอายุ 3 ขวบ: 67%
- ศูนย์ที่ 4 (กลุ่มควบคุม): : เด็กอายุ 3 ขวบ: 63%

จากข้อมูลดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของการดำเนินโครงการที่ส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาสมรรถนะเด็กปฐมวัยในศูนย์ที่ได้รับการสนับสนุน

แผนภูมิที่ 2

สรุปผลการติดตามสมรรถนะเด็กวัย 2 ปี ใน 4 ศูนย์ของจังหวัดร้อยเอ็ด
กุมภาพันธ์/มีนาคม 2568
(ร้อยละของเด็กที่สามารถแสดงทักษะได้ด้วยตนเอง)

จากการสำรวจในเดือนกุมภาพันธ์/มีนาคม 2568 มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดได้ทำการประเมินและเปรียบเทียบพัฒนาการของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโนนสง่าและบ้านโนนจาน ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากโครงการกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่ใกล้เคียงอีกสองแห่งที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการ ผลการวัดค่าเฉลี่ยเป็นร้อยละของพัฒนาการในแต่ละด้าน พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ดังนี้

- 1** ความสามารถในการเคลื่อนไหวและสุขภาวะทางกาย (Motor Development)
 - ศูนย์ที่ได้รับการสนับสนุน: มีค่าเฉลี่ยสูงถึง 92%
 - กลุ่มควบคุม: มีค่าเฉลี่ยเพียง 75%
- 2** ความสามารถในการรับรู้และเรียนรู้ (Perception and Learning Development)
 - ศูนย์ที่ได้รับการสนับสนุน: มีค่าเฉลี่ยสูงถึง 88%
 - กลุ่มควบคุม: มีค่าเฉลี่ยเพียง 66%
- 3** ความสามารถด้านภาษาและการสื่อความหมาย (Language Development and Comprehension)
 - ศูนย์ที่ได้รับการสนับสนุน: มีค่าเฉลี่ยสูงถึง 86%
 - กลุ่มควบคุม: มีค่าเฉลี่ยเพียง 58%
- 4** ความสามารถด้านอารมณ์และสังคม (Emotional and Social Development)
 - ศูนย์ที่ได้รับการสนับสนุน: มีค่าเฉลี่ยสูงถึง 90%
 - กลุ่มควบคุม: มีค่าเฉลี่ยเพียง 60%

ผลการประเมินยืนยันได้อย่างชัดเจนว่า การสนับสนุนจากโครงการส่งผลให้เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโนนสง่าและบ้านโนนจานมีพัฒนาการในทุก ๆ ด้านสูงกว่าเด็กในกลุ่มควบคุมอย่างเห็นได้ชัด

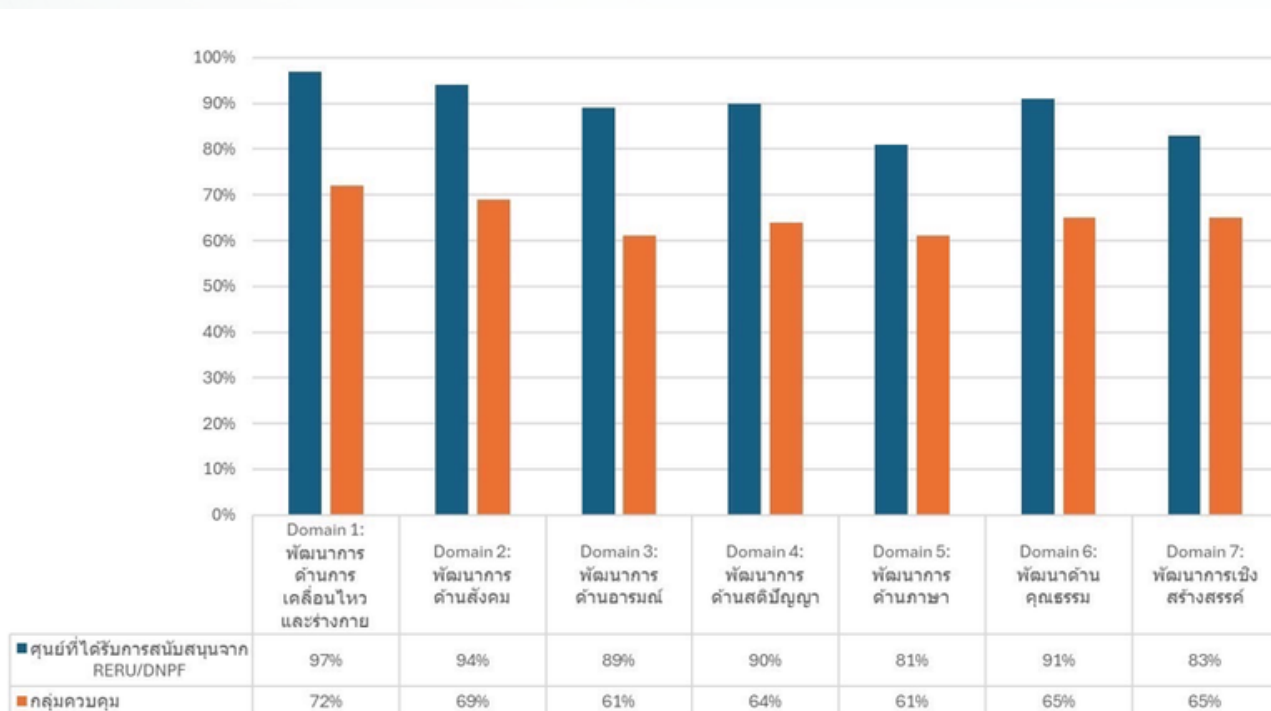

แผนภูมิที่ 3

สรุปผลการติดตามสมรรถนะเด็กวัย 3 ปี ใน 4 ศูนย์ ของจังหวัดร้อยเอ็ด

กุมภาพันธ์ / มีนาคม 2568

(ร้อยละของเด็กที่สามารถแสดงทักษะได้ด้วยตนเอง)

จากการสำรวจในเดือนกุมภาพันธ์/มีนาคม 2568 มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดได้ทำการติดตามสมรรถนะของเด็กปฐมวัยอายุ 3 ปี ใน 4 ศูนย์ฯ ของจังหวัดร้อยเอ็ด โดยเปรียบเทียบระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโนนสง่าและบ้านโนนจาน ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากโครงการ กับศูนย์ฯ ช้างเคียงอีก 2 แห่งที่เป็นกลุ่มควบคุม ผลการสำรวจพบว่าเด็กในศูนย์ที่ได้รับการสนับสนุนมีพัฒนาการโดยรวมสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างชัดเจน

ผลการประเมินสมรรถนะเด็กปฐมวัย

- ด้านความสามารถในการเคลื่อนไหวและสุขภาวะทางกาย (Motor Development):
 - ศูนย์ที่ได้รับการสนับสนุน: มีค่าเฉลี่ยสูงถึง 97%
 - กลุ่มควบคุม: มีค่าเฉลี่ยเพียง 72%
- ด้านความสามารถในการรับรู้และเรียนรู้ (Perception and Learning Development):
 - ศูนย์ที่ได้รับการสนับสนุน: มีค่าเฉลี่ยสูงถึง 94%
 - กลุ่มควบคุม: มีค่าเฉลี่ยเพียง 69%
- ด้านความสามารถด้านภาษาและการสื่อความหมาย (Language Development and Comprehension):
 - ศูนย์ที่ได้รับการสนับสนุน: มีค่าเฉลี่ยสูงถึง 89%
 - กลุ่มควบคุม: มีค่าเฉลี่ยเพียง 61%
- ด้านความสามารถด้านอารมณ์และสังคม (Emotional and Social Development):
 - ศูนย์ที่ได้รับการสนับสนุน: มีค่าเฉลี่ยสูงถึง 90%
 - กลุ่มควบคุม: มีค่าเฉลี่ยเพียง 64%
- ด้านพัฒนาการด้านภาษา (Language Development):
 - ศูนย์ที่ได้รับการสนับสนุน: มีค่าเฉลี่ยสูงถึง 81%
 - กลุ่มควบคุม: มีค่าเฉลี่ยเพียง 61%
- ด้านพัฒนาการด้านจริยธรรม (Moral Development):
 - ศูนย์ที่ได้รับการสนับสนุน: มีค่าเฉลี่ยสูงถึง 91%
 - กลุ่มควบคุม: มีค่าเฉลี่ยเพียง 65%
- ด้านพัฒนาการด้านการสร้างสรรค์ (Creative Development):
 - ศูนย์ที่ได้รับการสนับสนุน: มีค่าเฉลี่ยสูงถึง 83%
 - กลุ่มควบคุม: มีค่าเฉลี่ยเพียง 65%

จากผลการประเมินที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่าโครงการสนับสนุนมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการช่วยยกระดับพัฒนาการของเด็กปฐมวัยในทุก ๆ ด้านอย่างเป็นรูปธรรม

สรุปผลการประเมินสมรรถนะเด็กปฐมวัยอายุ 3 ปี จังหวัดร้อยเอ็ด

จากการสำรวจในเดือนกุมภาพันธ์ถึงมีนาคม 2568 มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดได้เปรียบเทียบผลการประเมินสมรรถนะของเด็กปฐมวัยอายุ 3 ปี ใน 4 ศูนย์ฯ ของจังหวัดร้อยเอ็ด โดยแบ่งเป็น ศูนย์ที่ได้รับการสนับสนุน (ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโนนสง่าและบ้านโนนจาน) และ กลุ่มควบคุม (ศูนย์ฯ อีก 2 แห่งที่ไม่ได้รับการสนับสนุน) ผลการสำรวจพบว่าเด็กในศูนย์ที่ได้รับการช่วยเหลือจากโครงการมีพัฒนาการโดยรวมสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างชัดเจนในทุกด้าน

ผลลัพธ์การประเมินแยกตามหมวดหมู่

- ด้านการเคลื่อนไหวและสุขภาวะทางกาย (Motor Development):
 - ศูนย์สนับสนุน: ค่าเฉลี่ย 97% 97%
 - กลุ่มควบคุม: ค่าเฉลี่ย 72% 72%
- ด้านการรับรู้และการเรียนรู้ (Perception and Learning Development):
 - ศูนย์สนับสนุน: ค่าเฉลี่ย 94% 94%
 - กลุ่มควบคุม: ค่าเฉลี่ย 69% 69%
- ด้านภาษาและการสื่อความหมาย (Language Development and Comprehension):
 - ศูนย์สนับสนุน: ค่าเฉลี่ย 89% 89%
 - กลุ่มควบคุม: ค่าเฉลี่ย 61% 61%
- ด้านอารมณ์และสังคม (Emotional and Social Development):
 - ศูนย์สนับสนุน: ค่าเฉลี่ย 90% 90%
 - กลุ่มควบคุม: ค่าเฉลี่ย 64% 64%
- ด้านภาษา (Language Development):
 - ศูนย์สนับสนุน: ค่าเฉลี่ย 81% 81%
 - กลุ่มควบคุม: ค่าเฉลี่ย 61% 61%
- ด้านจริยธรรม (Moral Development):
 - ศูนย์สนับสนุน: ค่าเฉลี่ย 91% 91%
 - กลุ่มควบคุม: ค่าเฉลี่ย 65% 65%
- ด้านการสร้างสรรค์ (Creative Development):
 - ศูนย์สนับสนุน: ค่าเฉลี่ย 83% 83%
 - กลุ่มควบคุม: ค่าเฉลี่ย 65% 65%

ผลการประเมินเหล่านี้ชี้ให้เห็นอย่างเป็นรูปธรรมว่าโครงการสนับสนุนมีบทบาทสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาปฐมวัย และส่งเสริมพัฒนาการของเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การมีส่วนร่วมของชุมชนและการพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง

โครงการพัฒนาสมรรถนะเด็กปฐมวัยประสบความสำเร็จอย่างงดงามด้วยการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วน ทั้งผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสง่า, ทีมงานวิชาการมูลนิธิเด็กน้อยพัฒนา, ทีมโค้ชจากมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด, ครูประจำศูนย์ฯ, คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ, ผู้นำชุมชน และที่สำคัญที่สุดคือ ผู้ปกครอง ทุกฝ่ายต่างมุ่งมั่นทำงานไปในทิศทางเดียวกันเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ทำให้เด็ก ๆ มีพัฒนาการตามเกณฑ์สมรรถนะและก้าวข้ามเกณฑ์ไปได้

การติดตามผลเด็กที่จบการศึกษา

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนสง่าโดยท่านปลัดเห็นถึงความสำคัญในการติดตามพัฒนาการเด็กและได้มอบหมายให้ครูติดตามพัฒนาการของเด็กที่จบจากศูนย์ฯ ทั้งสองแห่งไปยังโรงเรียนที่เด็ก ๆ ศึกษาต่อผลการติดตามจากครูระดับอนุบาล 2 พบว่า เด็กที่มาจากศูนย์ฯ มีคุณสมบัติโดดเด่นในด้านวินัย ความกล้าแสดงออก และสามารถทำกิจกรรมได้เต็มศักยภาพของตนเอง นอกจากนี้ยังมีการลงพื้นที่ให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเป็นรายบุคคล ซึ่งได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี

การขับเคลื่อนความร่วมมือเพื่อนาคต

ด้วยความสำเร็จจากการทำงานร่วมกันตลอด 2 ปีที่ผ่านมา ทุกภาคส่วนได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ดังนั้น เพื่อเป็นการยกระดับความร่วมมือให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น มูลนิธิเด็กน้อยพัฒนาและมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดจึงได้เตรียมจัดทำ บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ในช่วงปลายปี พ.ศ. 2568 ซึ่งเป็นเครื่องยืนยันถึงความมุ่งมั่นที่จะร่วมกันพัฒนาเด็กและชุมชนให้เติบโตอย่างยั่งยืนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

ปรารธนา หาญเมธี. (2567). ปฐมวัยคือรากฐานชีวิต ที่ต้องปลูกฝังให้ติดตั้งแต่ต้น. สืบค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2567 จาก <https://ecd-covidrecovery.rlg-ef.com/ปฐมวัย-คือรากฐานชีวิต-ท/>
วิริยาภรณ์ อุดมระติ (2565). การพัฒนาองค์ความรู้เพื่อส่งเสริมและฟื้นฟูพัฒนาการของเด็กปฐมวัย หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019. เอกสารวิชาการ. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.